Pwyllgor :	**Y PWYLLGOR SAFONAU**
Dyddiad :	**21 Tachwedd 2022**
Teitl :	**Honiadau yn erbyn aelodau**
Awdur :	**Siôn Huws, Rheolwr Priodoldeb ac Etholiadau**
Pwrpas :	**Er gwybodaeth**

1. Cefndir

Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno gwybodaeth i'r Pwyllgor am benderfyniadau'r Ombwdsmon ar gwynion ffurfiol yn erbyn aelodau.

2. Penderfyniadau

Derbyniwyd y penderfyniadau canlynol oddi wrth yr Ombwdsmon ers yr adroddiad diwethaf.

Cwyn	**Penderfyniad**
Cwyn Rhif 202200859 Cwyn bod cynghorydd tref wedi torri'r Cod: 1. Y gallai'r aelod fod wedi cyflawni twyll etholiadol gan ei bod wedi brolio am gofrestru ei mab ar y gofrestr etholiadol pan oedd hefyd wedi'i gofrestru mewn ardal arall. 2. Bod yr aelod yn anurddasol wrth eistedd ar risiau'r orsaf bleidleisio yn rhwystro pobl rhag mynd i mewn heb orfod ceisio mynd heibio iddi. 3. Bod yr aelod wedi defnyddio ei thudalen Facebook i gynnal ymgyrch casineb yn ei erbyn.	Dim ymchwiliad: 1. Nid oedd yr achwynydd wedi darparu digon o dystiolaeth i gadarnhau ei gŵyn. Mae pryderon am dwyll etholiadol yn fater i'r Heddlu. 2. Nid oedd y toriad honedig o'r Cod yn ddigon difrifol i warantu ymchwiliad er budd y cyhoedd. 3.Nid oedd yr achwynydd wedi darparu tystiolaeth o'r sylwadau Facebook y cyfeiriodd atynt ac felly nid oedd wedi darparu digon o dystiolaeth i gadarnhau ei gŵyn.

3. Dadansoddiad o'r Cwynion

Isod ceir dadansoddiad o natur y cwynion y cafwyd penderfyniad arnynt hyd yn hyn eleni (2022/23):

Aelod y gwnaed y gŵyn yn ei (h)erbyn	
Aelod o gyngor cymuned	2
Aelod o Gyngor Gwynedd	1
Aelod o Gyngor Gwynedd a chyngor cymuned	
Natur yr achwynydd	
Cynghorydd	1
Aelod o'r cyhoedd	1
Swyddog	1
Natur yr honiad	
Ymddygiad cyffredinol	3
Datgan Buddiant	
Ymddygiad cyffredinol a Datgan Buddiant	
Canlyniad	
Dim ymchwiliad	1
Ymchwiliad – dim tystiolaeth o dorri'r Cod Ymddygiad	1
Ymchwiliad –dim camau pellach	
Ymchwiliad wedi ei ddirwyn i ben	1
Ymchwiliad – cyfeiriad at y Pwyllgor Safonau	1
Ymchwiliad – cyfeiriad at Banel Dyfarnu Cymru	

4. Achosion Agored

4.1 Mae'r sefyllfa o safbwynt achosion eraill fel a ganlyn:

- **Ombwdsmon yn ystyried os dylai ymchwilio** **0**
- **Ombwdsmon yn cynnal ymchwiliad** **2**
- **Wedi eu cyfeirio at y Pwyllgor Safonau** **1**
- **Wedi eu cyfeirio at Banel Dyfarnu Cymru** **0**

5. Argymhelliad

5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r wybodaeth